

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 20 listopada 2025 r.

sygnalizacji konieczności wyłączenia sędziego

od udziału w sprawie V KO 89/25,

na podstawie na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił:

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Małgorzatę Bednarek od udziału w sprawie o sygnaturze akt V KO 89/25.

UZASADNIENIE

Pismem datowanym 14 kwietnia 2025 r., skierowanym do Sądu Apelacyjnego w Łodzi, skazany M. P. zwrócił się „o wszczęcie postępowania z urzędu w sprawie XVIII 31/24 II AKa 219/24 i wznowienie postępowania wyroku łącznego w sprawie XVIII 31/24 prowadzonym przez Sąd Okręgowy w Łodzi i podtrzymany przez Sąd Apelacyjny w Łodzi, II Wydział Karny”. Podniósł, że „zostały naruszone uchybienia z art. 439 k.p.k. z powodu neo sędziów” (pisownia oryginalna), następnie doprecyzował, że ma na myśli art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k..

Pismo skazanego zgodnie z art. 544 § 2 k.p.k. zostało przekazane Sądowi Najwyższemu, gdzie sprawę zarejestrowano pod sygn. akt V KO 85/25, a zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Karnej przydzielono ją sędziemu SN Tomaszowi Artymiukowi. Przewodniczący właściwego Wydziału, działający z upoważnienia Prezesa SN, do rozpoznania sygnalizacji

wznowienia z urzędu postępowania w sprawie M. P. wyznaczył skład trzyosobowy - oprócz sędziego referenta, także sędziów SN Kaziemierza Klugiewicza i Jarosława Matrasa. Decyzja ta została zmieniona przez Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Karnej, który zarządzeniem z dnia 9 października 2025 r. na podstawie art. 80 § 1 uSN oraz § 80 ust. 7 regSN w zw. z art. 544 § 2 k.p.k. wyznaczył skład orzekający w osobach sędziów SN: Tomasza Artymiuka, Małgorzaty Bednarek i Jacka Błaszczyka.

Pismem z dnia 13 października 2025 r. sędzia sprawozdawca Tomasz Artymiuk, powołując się na art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k., zasygnalizował konieczność wyłączenia z mocy prawa sędziego Małgorzaty Bednarek od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygnaturze akt V KO 98/25. W uzasadnieniu wskazał, że „przedmiotem rozpoznania jest wniosek skazanego M. P. zawierający sygnalizację konieczności wznowienia z urzędu postępowania zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 listopada 2024 r., sygn. akt II AKa 219/24. Jako podstawę prawną wznowienia postępowania skazany powołał art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., natomiast jako jego podstawę faktyczną wskazał okoliczność orzekania w przedmiocie apelacji jego obrońcy sędziów powołanych na urząd sędziego sądu powszechnego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2020 r. (powinno być: 2017 r. – uw. SN) o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3). Odwołał się przy tym do uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK z 2022, z. 6, poz. 22)”. Dalej sędzia sprawozdawca zwrócił uwagę, że wyznaczona do składu orzekającego sędzia Małgorzata Bednarek na urząd sędziego Sądu Najwyższego powołana została w tej samej procedurze co sędziowie Sądu Apelacyjnego w Łodzi wydający objęty sygnalizacją wyrok w sprawie M. P. , zatem „oczywistym jest, że rozstrzygając w przedmiocie sygnalizacji skazanego opartej o przepis art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a związanej ze sposobom powołania sędziów Sądu Apelacyjnego w Łodzi X.Y., X.Y.1 i X.Y.2, sędzia Małgorzata Bednarek orzekałaby bezspornie w sprawie, która dotyczy jej bezpośrednio (art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.)”. Sędzia sprawozdawca zaznaczył, że „o możliwości sygnalizacji tego rodzaju okoliczności przesądza uchwała składu

siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2023 r., I KZP 22/22, mająca moc zasady prawnej (...) oraz pkt 8 uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Sędzia sprawozdawca zasadnie zwrócił się o wyłączenie od udziału w przedmiotowej sprawie sędziego SN Małgorzaty Bednarek, trafnie też wskazując, że jego wystąpienie ma oparcie w przepisach prawa i orzecznictwie Sądu Najwyższego. W uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 13 czerwca 2023 r., I KZP 22/22 (OSNK 2023, nr 8, poz. 37) Sąd Najwyższy stwierdził, że pojęcie „sprawy”, o jakim mowa w art. 40 i 41 § 1 k.p.k. odnosi się zarówno do sprawy głównej, rozumianej jako orzekanie w głównym przedmiocie procesu, jak również postępowań incydentalnych, w tym takich, które mają miejsce w ramach sprawy głównej, a w pkt 8 uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, wskazał, że kontrola bezstronności sędziego prowadzona przez właściwy sąd z urzędu w trybie art. 42 § 1 k.p.k. może zostać uruchomiona również przez każdego sędziego zasiadającego w jego składzie.

Wystąpienie sędziego sprawozdawcy jest przekonujące, bowiem nie sposób przyjąć, że orzekając w sprawie zainicjowanej pismem skazanego M. P. , sędzia Małgorzata Bednarek byłaby w stanie zachować obiektywizm, w sytuacji, gdy na urząd sędziego Sądu Najwyższego została powołana przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, a skazany utrzymuje, że konieczność wznowienia z urzędu postępowania w jego sprawie zachodzi z tego powodu, że wyrok został wydany przez sąd, w skład którego wchodził sędziowie również powołani na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów wspomnianej ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. Nie ulega wątpliwości, że oceniając zasadność wystąpienia skazanego M. P. , sędzia Małgorzata Bednarek miałaby w polu widzenia własny status zawodowy, który podałaby w wątpliwość, gdyby podzieliła argumentację skazanego. Sędzia sprawozdawca zasadnie wskazał, że „*ratio legis* art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. jest czytelne i – w myśl zasady *nemo iudex indoneus in propria causa* – sprowadza się do odsunięcia od sprawy sędziego, w

sytuacji, gdy jej rozstrzygnięcie wpływa na sferę jego praw i obowiązków. Nie chodzi przy tym jedynie o te ewidentne przypadki, gdy sędzia jest stroną procesową, która *ex definitione* ma interes prawny w korzystnym dla siebie rozstrzygnięciu, ale o każdy przypadek, gdy sprawa dotyczy sędziego bezpośrednio” oraz że za taki przypadek może być uznana opisana wyżej sytuacja.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[a.ł]